

1949. április 29-én alakult meg a Honvéd Együttes, korábbi nevén a Magyar Néphadsereg Művészegyüttese, mely a Nékosz együttesből és a laktanyákból toborozta első táncosait. A hőskorszak történeteit Ilosfalvy Róbert, Gregor József, Leblanc Győző, Seregi László, Lukács Ervin és mások elevenítik föl ezekben a napokban. A közönség az Erkel Színház-i gálán gyönyörködhetett néhányuk művészetében. Kodályon kívül szerzőik között tisztelhetik Szokolay Sándort, Petrovics Emilt és Aram Hacsaturjánt is.

Az együttes emlékezetes föllépései között tartja számon a sevillai a világkiállítást és a Lisszaboni expót. Az egykori tagok számára feledhetetlen élmény volt 1956-ban a kínai turné, amikor az indulás előtt a Nemzeti Múzeum lépcsőjénél búcsúztak a közönségtől. Erre az alkalomra ajánlotta Kodály Zoltán a Nemzeti dalt az együttesnek. A turnéről visszafelé, az itthon történtek hatására megtagadták a föllépést Moszkvában. A retorzió nem maradt el, a kórust és a szimfonikus zenekart megszüntették.

A megszűnés Damoklesz kardja az utóbbi időben ismét az együttes fölött lebegett. A javakorbéli együttest infarktusveszély fenyegette. A veszélyhelyzetet – többek között – egy jó szándékú miniszteri rendelet idézte elő. A 2/1999.(I.29.)sz. NKÖM rendelet művészeti pótlékot ítél meg a közalkalmazotti státusban lévő művészeknek. Az érintettek számára ez 13 500 Ft-ot, illetve ennek az összegnek a 50-300 százalékát jelenti. A rendelet ugyanis – január 1-től visszamenőleg – így szabályozza az adható fizetésemelést. De kik is az érintettek? Novák Ferencről, az együttes művészeti igazgatójától tudtuk meg a részleteket:

– Hámori József miniszter tájékoztatta döntéséről a két fegyveres testület – a HM és a BM – illetékes vezetőit, kérve őket, hogy ezt a rendeletet terjesszék ki a Honvéd és a Duna Együttes művészeire is. Levelére a tárcánál ezidáig senki nem reagált. Így alakulhatott ki az a helyzet, hogy február elsejétől a Honvéd Együttesben a Liszt-díjas táncosnak annyi a fizetése, mint máshol – például az Állami Népi Együttesben vagy a Budapest Táncegyüttesben egy kezdőnek. Itt 20 ezer forinttal kevesebb az átlagfizetésük a táncosoknak. Az énekeseknél ez a különbség még nagyobb, hiszen az Állami Énekkarban átlag 40 ezer forinttal kapnak többet. Eddig úgy tűnt, hogy ezt a hátrányt nem tudjuk házon belül kiegyenlíteni, akkor pedig az együttes két éven belül elsorvad, mert a jelenlegi minőségi színvonal nem biztosítható. Máris fölmondott két művész, mert egy másik társulatnál 30-40 ezerrel többet kapnak. Ráadásul ez a legtöbbet dolgozó együttes, a mieink évente legalább 70-szer ülnek autóbuszra télen-nyáron és utaznak akár az ország legtávolabbi csücskébe is. A munkánk másik oldala pedig az, hogy számos állami megbízatást teljesítünk. A legszomorúbb, hogy idén a Táncművészeti Főiskoláról 8-9 végzős jelezte, az együtteshez szeretne jönni. Örültem neki, hiszen 3-4 táncost föl tudnánk venni. Márciusban egyszer csak mindenki visszamondta. Érthető, hiszen egy kezdőnek húszezer forint plusz, komoly összeg.

– Az együttes a sok külföldi föllépésen keres annyit, hogy kipótolhatná a fizetéseket.

– Ha jutna, akkor sem tudnánk fizetést adni a bevételekből. Tavaly mintegy 60 milliót tettek ki a bevételeink. Ezt mind elvonta a főigazgatóságunk és ebből fedeztük a dologi kiadásainkat, tehát az utolsó fillérig az együttes fönntartására fordítottuk. Egyébként a bevételekből más együttesek

Infarktusveszély a jubiláló Honvéd Együttesnél?

Írta: Adminisztrátor
2010. április 19. hétfő -

---

sem adhatnak fizetést, de még jutalmat sem. Ha a bevételeket fizetésre fordítanánk, akkor nem tudnánk kifizetni a közüzemi számlákat és kikapcsolnák a villanyt. A honvédség szinte csak a fizetések fedezetét biztosítja. A többi kiadásokra meg kell keresnünk a fedezetet.

– Mekkora az éves költségvetése az együttesnek?

– A 150 fő bérével együtt 290 millió forint. Ebből 50-60 millió a saját bevétel. Évi 500 előadás mellett.

– Az együttes nemzetközi elismertsége, tekintélye nem váltható át a házon – a HM-en – belüli nagyobb anyagi megbecsülésre?

– Úgy tűnik nagyon nehezen. Szeretnek és dicsérnek bennünket, de arra senki nem figyel, hogy a világ megváltozott és máshol jóval többet tudnak fizetni a művészeknek. Emlékeztet, hogy amikor a Fesztiválenekar megalakult, a többi együttes szinte kiürült, a legjobbak mind odamentek. Meg kellett emelni mindenhol a fizetéseket. Ez sajnos nálunk eddig nem történt meg.

– Mennyi az együttesben az átlagbér?

– 55 ezer forint. Egy most újonnan induló vidéki együttesnél 70 ezret fizetnek. Ha a fizetéseket nem tudjuk rendezni, akkor nem is kell megszüntetni a Honvéd Együttest, mert magától el fog sorvadni. A jövő évi szerződötési tárgyalások után valamennyi első vonalbeli művészünk el fog menni. Eddig csak 10-15 százalékkal volt kevesebb nálunk a fizetés mint máshol, de az elismerések, az együttes felé áradó szeretet, a műsorpolitikánk nyújtott annyi többletet, ami lelkesítette a társaságot. A mostani 50 százalékos különbség már túl sok. Ráadásul a mieink annyit dolgoznak, hogy nem érnek rá haknizni.

– Megoldást jelenthetne támogatók bevonása az együttes mögé?

– Sajnos bennünket nem támogatnak a szponzorok. Azzal hárítanak el, hogy van a honvédségnek elég pénze. Az elmúlt tíz évben nagy cégeket, multikat kerestünk meg, de úgy látszik nem érzik ennek a fontosságát. Nincs ennél szomorúbb, mint az 50. évfordulót úgy ünnepelni, hogy tudom, ha nem segítenek, akkor az együttes elhal.

A művészeti vezetővel folytatott beszélgetés óta kedvező változások történtek, tudtuk meg Aranyos Károly alezredestől, az együttes igazgatójától.

– A Novák Ferenc által megfogalmazott gazdálkodási nehézségeink ugyan továbbra is fennállnak, de az általa jelzett bérfeszültségek enyhítése érdekében a HM vezetői komoly lépéseket tettek. Az ötvenéves évforduló idején ez nem csupán munkánk elismerése, hanem megnyugtató az együttes jövője szempontjából is. Szabó János miniszter úr a közelmúltban aláírta azt a rendeletet, amely a tárcánál is érvénybe lépteti a művészeti pótlékra vonatkozó NKÖM rendeletet, így az együttes művészei is megkapják a 13 500 forint fizetésemelést. Ezzel tehát az együttesnél megszűnt a közvetlen infarktusveszély, de továbbra is harcolnuk kell a működésünkhöz szükséges anyagi feltételek javításáért. Az évi 510 előadás komoly szellemi és

Infarktusveszély a jubiláló Honvéd Együttesnél?

Írta: Adminisztrátor
2010. április 19. hétfő -

---

fizikai teljesítményt igényel mind a művészekről, mind a műszaki kollégáktól. A művészi elhivatottságon túl a kellő anyagi feltételeket is biztosítanunk kell a munkájukhoz. Mivel a Honvédség nem tudja a szükséges mértékben növelni a támogatást, már korábban is fölmerült külső támogatók bevonása. Eddig azonban nem sikerült komoly szponzorokat találnunk, annak ellenére, hogy az együttes magas művészi teljesítményét mind itthon, mind külföldön elismerik – fejezte be az együttes igazgatója.

Az együttes jelenleg 35 darabot tart repertoáron. Az elmúlt 50 évben 49 országban léptek föl és 266 bemutatót tartottak.

A legnagyobb kár az volna, ha elveszne ez a – pénzben is kifejezhető – szellemi vagyon, hiszen 2001-ig le van kötve az együttes. E föllépések értéke százmilliós nagyságrendet tesz ki. Elképzelhető összeolvadás más együttesrel – ilyesmire már volt példa –, de mi lesz a sorsa annak a repertoárnak, amit világszerte várnak tőlük? A ruhatárunk mintegy 500 milliót ér, ezt persze a legkönnyebb értékesíteni, mert pillanatok alatt szétkapkodják. Reméljük erre a közeljövőben nem kerül sor, sőt akad olyan tőkeerős vállalkozás, amely arra érdemesnek tartja, hogy a világhírű együttes mellé-mögé álljon.

Zétényi Zoltán

Fotó: 2Z Fotó& Média